

Filmcensuren för vuxna avskaffas

Sammanfattning

I betänkandet behandlas regeringens proposition 2009/10:228 Filmcensuren för vuxna avskaffas – skyddet för barn och unga mot skadlig mediepåverkan stärks.

I propositionen lämnas förslag till dels en ny lag om åldersgränser för film som ska visas offentligt, dels följdändringar i fyra andra lagar. Vidare föreslår regeringen dels att Statens biografbyrå ska avvecklas, dels att förvaltningsanslaget 11:1 Statens biografbyrå under 2010 ska få disponeras för att genomföra föreslagna organisatoriska förändringar.

Utskottet föreslår att riksdagen med några mindre ändringar ska anta lagförslagen samt godkänna övriga förslag i propositionen. Riksdagens beslut i denna fråga förutsätter att vilande grundlagsförslag dessförinnan har antagits.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	5
Ärendet och dess beredning	5
Bakgrund	5
Utskottets överväganden	7
Lag om åldersgränser för film som ska visas offentligt	7
Avveckling av Statens biografbyrå	9
Övriga lagförslag	10
Användning av Statens biografbyrås anslag	11
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	12
Propositionen	12
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	13

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Lag om åldersgränser för film som ska visas offentligt

Riksdagen antar regeringens förslag till

lag om åldersgränser för film som ska visas offentligt med den ändringen att ordet ”ges” i 6 § andra stycket ska bytas ut mot ”medges”. Därmed bifaller riksdagen delvis proposition 2009/10:228 punkt 1.

2. Avveckling av Statens biografbyrå

Riksdagen godkänner regeringens förslag om avvecklande av myndigheten Statens biografbyrå. Därmed bifaller riksdagen proposition 2009/10:228 punkt 6.

3. Övriga lagförslag

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i brottsbalken,
2. lag om ändring i lagen (1971:289) om allmänna förvaltningsdomstolar med den ändringen att orden ”och 22 kap. kyrkolagen (1992:300)” i 11 § ska utgå,
3. lag om ändring i lagen (1993:1392) om pliktexemplar av dokument,
4. lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) med de ändringarna att beteckningen ”30 kap.” ska sättas före rubriken ”Åldersgräns för film” samt att ordet ”myndigheten” i punkt 2 ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna ska bytas ut mot ”Statens biografbyrå”. Därmed bifaller riksdagen delvis proposition 2009/10:228 punkterna 2–5.

4. Användning av Statens biografbyrås anslag

Riksdagen godkänner regeringens förslag om att anslaget 11:1 Statens biografbyrå under 2010 får disponeras för att genomföra föreslagna organisatoriska förändringar. Därmed bifaller riksdagen proposition 2009/10:228 punkt 7.

Stockholm den 18 november 2010

På kulturutskottets vägnar

Berit Högman

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Berit Högman (S), Cecilia Magnusson (M), Anne Marie Brodén (M), Peter Johnsson (S), Göran Montan (M), Kerstin Engle (S), Gustaf Hoffstedt (M), Per Svedberg (S), Christina Zedell (S), Isak From (S), Tina Ehn (MP), Andreas Carlson (KD), Mattias Karlsson (SD), Bengt Berg (V), Ellen Juntti (M), Anna SteeleKarlström (FP) och Annika Qarlsson (C).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I betänkandet behandlas regeringens proposition 2009/10:228 Filmcensuren för vuxna avskaffas – skyddet för barn och unga mot skadlig mediepåverkan stärks.

En särskild utredare fick i maj 2008 i uppdrag att göra en översyn av lagen (1990:886) om granskning och kontroll av filmer och videogram (dir. 2008:62). I uppdraget ingick även att se över skyddet för barn och unga mot skadligt medieinnehåll och skadlig mediepåverkan. Utredningen som antog namnet Utredningen om översyn av filmgranskningslagen m.m. överlämnade i juni 2009 betänkandet Avskaffande av filmcensuren för vuxna – men förstärkt skydd för barn och unga mot skadlig mediepåverkan (SOU 2009:51). Betänkandet har remissbehandlats.

Regeringen beslutade i mars 2010 att inhämta Lagrådets yttrande över fem lagförslag, nämligen

- förslag till lag om åldersgränser för film som ska visas offentligt
- förslag till lag om ändring i brottsbalken
- förslag till lag om ändring i lagen (1971:289) om allmänna förvaltningsdomstolar
- förslag till lag om ändring i lagen (1993:1392) om pliktexemplar av dokument
- förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Lagrådets synpunkt har beaktats i den framlagda propositionen.

Regeringens förslag till riksdagsbeslut finns i *bilaga 1*. Lagförslagen finns i *bilaga 2*.

Bakgrund

Genom regeringsformen (RF) är varje medborgare gentemot det allmänna tillförsäkrad bl.a. yttrandefrihet, informationsfrihet och mötesfrihet (2 kap. 1 § RF). Närmare reglering av yttrandefriheten finns i tryckfrihetsförordningen (TF) när det gäller tryckta skrifter och i yttrandefrihetsgrundlagen (YGL) när det gäller friheten att yttra sig genom ljudradio, television och vissa liknande överföringar samt filmer, videogram, ljudupptagningar och andra tekniska upptagningar. Yttrande-, informations- och mötesfriheten får i viss närmare angiven utsträckning begränsas genom lag (2 kap. 12 § första stycket RF).

Censurförbudet är en av de grundläggande principerna i TF och YGL. Förbudet innebär att det är förbjudet att förhandsgranska yttranden i de medier som omfattas av dessa båda grundlagar. Det är inte heller tillåtet

för myndigheter eller andra allmänna organ att på grund av innehållet i en skrift eller andra medier som omfattas av TF och YGL förbjuda eller hindra offentliggörande eller spridning bland allmänheten av skriften eller mediet i fråga. Det enda undantaget från censurförbudet finns i YGL. Undantaget möjliggör bestämmelser i lag om granskning och godkännande av rörliga bilder i filmer, videogram eller andra tekniska upptagningar som ska visas offentligt (1 kap. 3 § YGL). Sådana bestämmelser finns i lagen (1990:886) om granskning och kontroll av filmer och videogram (filmgranskningslagen).

Regeringen föreslog i december 2009 i propositionen Grundlagsskydd för digital bio och andra yttrandefrihetsrättsliga frågor (prop. 2009/10:81) att s.k. digital bio och annan offentlig uppspelning ur databaser ska omfattas av grundlagsskyddet i YGL. I konsekvens härmed utvidgas undantaget från censurförbudet så att det tillåter lagregler om granskning och godkännande av digital bio på samma sätt som för traditionell film. Vidare föreslås en ändring i övergångsbestämmelserna till RF. Riksdagen har antagit ändringsförslagen som vilande (bet. 2009/10:KU18, rskr. 2009/10:303 och bet. 2009/10:KU19, rskr. 2009/10:304). Efter riksdagsvalet i september 2010 har konstitutionsutskottet en andra gång behandlat grundlagsärendet och föreslår i betänkandena 2010/11:KU3 och 2010/11:KU4 att regeringens förslag till grundlagsändringar ska antas av riksdagen. Riksdagen förväntas ta slutlig ställning i frågan inom kort. Ändringarna är avsedda att träda i kraft den 1 januari 2011.

Utskottets överväganden

Lag om åldersgränser för film som ska visas offentligt

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar med en mindre ändring regeringens förslag till lag om åldersgränser för film som ska visas offentligt.

Propositionen

Förhandsgranskning av film avsedd att visas offentligt för personer från 15 år avskaffas

Regeringen föreslår att förhandsgranskning av film avsedd att visas offentligt för personer från 15 år avskaffas.

Som skäl för sitt förslag anger regeringen bl.a. att den tekniska utvecklingen lett till att endast en liten del av all film som finns tillgänglig ses på bio vid offentliga visningar. Huvuddelen sprids i stället på annat sätt. Endast en bråkdel av alla filmer som sprids i Sverige omfattas alltså av granskningsplikten. Till detta kommer att de filmer som granskas ytterst sällan blir föremål för ingripande enligt filmgranskningslagen. Så har exempelvis inte något ingripande i biografilm gjorts sedan 1995. Enligt regeringens uppfattning uppvägs inte den inskränkning i yttrandefriheten som filmcensuren innebär av den marginella nytta som den kan antas ha, när det gäller att skydda vuxna mot förråande skildringar.

Åldersgränser för film avsedd att visas offentligt för barn

Regeringen föreslår att åldersgränser även fortsättningsvis ska fastställas för framställning i film som är avsedd att visas för barn under 15 år vid en allmän sammankomst eller en offentlig tillställning. En ny lag ska reglera förutsättningarna för fastställande av åldersgränserna. Den nya lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2011.

De nuvarande åldersgränserna för film som är avsedd att visas offentligt behålls. Det innebär att en film kan bli barn tillåten, tillåten från 7 år, tillåten från 11 år eller tillåten från 15 år.

Även de nuvarande möjligheterna för barn att se film i vuxens sällskap behålls. Det innebär att barn som inte fyllt 7 år och som är i sällskap med en person som fyllt 18 år får medges tillträde till visning av en framställning som är tillåten för barn från 7 år. Barn, som fyllt 7 år men inte 11 år och som är i sällskap med en person som fyllt 18 år, får medges tillträde till visning av en framställning som är tillåten för barn från 11 år.

Enligt förslaget ska åldersgränserna fastställas utifrån en bedömning av om framställningen i en film kan vara till skada för välbefinnandet för barn i den aktuella åldersgruppen. Detta nya kriterium ersätter den nuvarande bedömningsgrunden ”psykisk skada”.

Framställningar med rörliga bilder i filmer och videogram ska även fortsättningsvis omfattas av kravet på granskning för fastställande av åldersgräns, om de är avsedda att visas för barn under 15 år vid en allmän sammankomst eller en offentlig tillställning. Vidare föreslås att granskningsplikten ska utvidgas till att omfatta även rörliga bilder i en uppspelning ur en databas, s.k. digital bio (prop. s. 47).

En film eller ett videogram som har lämnats in för granskning ska liksom tidigare återlämnas till den som har begärt granskningen. En framställning som har lämnats in elektroniskt ska i stället raderas.

De undantag från granskningsplikten som finns i den nuvarande filmgranskningslagen, lagen (1990:886) om granskning och kontroll av filmer och videogram, ska gälla även enligt den nya lagen om åldersgränser för film som ska visas offentligt. Det gäller filmer och videogram som sänds i ett tv-program som omfattas av YGL, utgör reklam för vara eller tjänst, visas vid varumässa, utställning eller sportevenemang, om inte själva visningen utgör en allmän sammankomst, samt sådana som visas inom ett museum som ett led i museets normala utställningsverksamhet och är en dokumentär framställning. Därutöver ska det införas ett undantag från kravet på fastställande av åldersgräns för enkla framställningar som är skapade av barn eller unga amatörer när framställningarna visas vid en filmfestival eller annat konstnärligt eller ideellt evenemang som huvudsakligen riktar sig till barn och unga. Vidare behöver åldersgräns inte fastställas för en framställning med rörliga bilder om den endast utgör ett återgivande av en offentlig opera-, teater- eller musikföreställning eller ett sportevenemang (prop. s. 48–51).

Utan hinder av bestämmelserna om åldersgränser vid tillträde till biograf-föreställningar får den som fyllt 15 år ta med sig barn som inte har fyllt 1 år till en för ändamålet särskilt anpassad visning, s.k. barnvagnsbio.

Regeringen föreslår att det nuvarande avgiftssystemet ska bibehållas för en begränsad tid för att finansiera fastställande av åldersgränser för film. Vidare föreslås att de ansvars- och överklagandebestämmelser som nu gäller i fråga om bestämmande av åldersgränser överförs till den nya lagen. Således ska det även i fortsättningen vara förenat med straffansvar att inte iakttas de åldersgränser som gäller för tillträde till visning. Det ska även gälla i de fall då den som inte har fyllt 15 år medges tillträde till visning av en film som inte har åldersprövats.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har under föregående mandatperiod vid några tillfällen avstyrkt motioner med krav på att Statens biografbyrås roll ska ses över och att vuxencensuren ska avskaffas. Vid 2006/07 och 2007/08 års riksmöten konstaterade utskottet att medielandskapet genomgått stora förändringar, att spelfilmer inte längre distribueras enbart för biografvisning och att vuxencensuren avskaffats i Danmark, Norge och Finland. Dessa omständigheter talade enligt utskottets uppfattning för att det skulle vara motiverat att se över censuren och Biografbyråns roll. Utskottet kom emellertid fram till att det var regeringens uppgift att noga följa frågan och överväga om ändringar borde göras i enlighet med motionsförslagen.¹ Motioner med snarlikt innehåll behandlades och avstyrktes av utskottet även vid 2008/09 års riksmöte med hänvisning till att en särskild utredare fått regeringens uppdrag att se över filmgranskningslagen.²

Frågan har således aktualiserats i kulturutskottet under en följd av år. Utskottet ser därför med tillfredsställelse på att regeringen i den nu aktuella propositionen lägger fram dels förslag om att ändra censurlagstiftningen i väsentliga delar, dels förslag som syftar till att även fortsättningsvis skydda barn och unga mot skadligt medieinnehåll.

Sammanfattningsvis föreslår utskottet att riksdagen med en mindre ändring av 6 § andra stycket ska anta regeringens förslag till lag om åldersgränser för film som ska visas offentligt (punkt 1).

Avveckling av Statens biografbyrå

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bifaller regeringens förslag om att avveckla myndigheten Statens biografbyrå.

Propositionen

En ny myndighet

Regeringen föreslår att Statens biografbyrå ska avvecklas. Vidare bedömer regeringen att en ny myndighet, Statens medieråd, bör inrättas med uppdrag att skydda barn och unga mot skadlig mediepåverkan och att stärka dem som medvetna medieanvändare. Det innebär att den verksamhet som i dag utförs av Medierådet, som är en kommitté under Kulturdepartementet, överförs till den nya myndigheten samt att kommittén upphör. Vidare övertas den verksamhet vid Biografbyrån som avser åldersgränser för film av den nya myndigheten. I den nya myndighetens uppgifter bör alltså ingå att fastställa åldersgränser för film som är avsedd att visas offentligt för barn

¹ Bet. 2006/07:KrU3 och 2007/08:KrU10.

² Bet. 2008/09:KrU5.

under 15 år. Myndigheten bör samarbeta med andra myndigheter, institutioner och forskarsamhället i frågor som gäller skydd för barn och unga mot skadlig mediepåverkan.

Filmgranskare

Regeringen bedömer att det bör finnas filmgranskare för uppgiften att fastställa åldergränser för filmer som ska visas offentligt. Nuvarande beslutsföretsregler i ärenden om åldersprövning bör gälla även fortsättningsvis.

Den nya myndigheten ska inte ha något särskilt tillsynsuppdrag

Regeringen föreslår att den nya myndigheten, Statens medieråd, inte ska ha något uppdrag att utöva tillsyn över efterlevnaden av lagen om åldergränser för film som ska visas offentligt eller efterlevnaden av bestämmelserna i brottsbalken om olaga våldsskildring och otillåten utlämning av teknisk upptagning. Statens medieråd ska inte heller ha någon skyldighet att verka för att överträdelser av lagen om åldergränser för film som ska visas offentligt och av bestämmelserna i brottsbalken beivras. Enligt regeringens bedömning bör polisen ha bäst förutsättningar för att genom sina ordinarie uppgifter övervaka efterlevnaden av straffbestämmelserna. Mot bakgrund av förslaget att den nya myndigheten inte ska ha något särskilt tillsynsuppdrag föreslår regeringen att myndigheten inte ska ha terminalåtkomst till Kungl. bibliotekets register över pliktexemplar av videogram.

Utskottets ställningstagande

Utskottet tillstyrker regeringens förslag att avveckla Statens biografbyrå (punkt 6).

Utskottet har inte något att erinra mot bedömningen att en ny myndighet ska inrättas med uppgift att skydda barn och unga mot skadlig mediepåverkan och stärka dem som medvetna medieanvändare samt att fastställa åldergränser för film som är avsedd att visas offentligt för barn under 15 år.

Övriga lagförslag

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar med några mindre ändringar regeringens förslag till övriga lagändringar.

Propositionen

Följdändringar föreslås i brottsbalken, lagen (1971:289) om allmänna förvaltningsdomstolar, lagen (1993:1392) om pliktexemplar av dokument och offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Samtliga lagändringar föreslås träda i kraft den 1 januari 2011.

Utskottets ställningstagande

Avvecklingen av Statens biografbyrå och införandet av lagen om åldersgränser för film som ska visas offentligt medför att följdändringar måste göras i fyra andra lagar. Utskottet föreslår att riksdagen med några mindre ändringar ska anta lagförslagen (punkterna 2–5).

Användning av Statens biografbyrås anslag

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bifaller regeringens förslag om att medel under Statens biografbyrås anslag under 2010 får användas för att genomföra organisatoriska förändringar.

Propositionen

Regeringen föreslår att Statens biografbyrås anslag under 2010 får disponeras för att genomföra föreslagna organisatoriska förändringar.

Utskottets ställningstagande

Utskottet tillstyrker regeringens förslag (punkt 7).

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2009/10:228 Filmcensuren för vuxna avskaffas – skyddet för barn och unga mot skadlig mediepåverkan stärks:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om åldersgränser för film som ska visas offentligt.
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i brottsbalken.
3. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1971:289) om allmänna förvaltningsdomstolar.
4. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1993:1392) om pliktexemplar av dokument.
5. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).
6. Riksdagen godkänner vad regeringen föreslår om avvecklande av myndigheten Statens biografbyrå (avsnitt 9.2.1).
7. Riksdagen godkänner vad regeringen föreslår om att anslaget 11:1 Statens biografbyrå under 2010 får disponeras för att genomföra föreslagna organisatoriska förändringar (avsnitt 9.2.1).

BILAGA 2**Regeringens lagförslag****1 Förslag till lag om åldersgränser för film som ska visas offentligt**

Härigenom föreskrivs följande.

Tillämpningsområde

1 § I denna lag finns bestämmelser om hur åldersgränser ska fastställas när det gäller framställning i film som är avsedd att visas vid en allmän sammankomst eller en offentlig tillställning som den som är under femton år har tillträde till.

2 § Med framställning i film avses i denna lag rörliga bilder i filmer och videogram samt i en uppspelning ur en databas.

3 § Framställningen i en film som ska visas för barn under femton år vid en allmän sammankomst eller en offentlig tillställning ska vara godkänd av Statens medieråd.

4 § Utan hinder av 3 § får en framställning i en film visas för barn under femton år om den

1. tillhandahålls i ett tv-program som omfattas av yttrandefrihetsgrundlagen,
2. utgör reklam för en vara eller en tjänst,
3. visas vid en varumässa, en utställning eller ett sportevenemang, om inte visningen utgör en allmän sammankomst,
4. visas inom ett museum som ett led i museets normala utställningsverksamhet och är en dokumentär framställning,
5. är en enkel framställning som är skapad av barn eller unga amatörer när den visas vid en filmfestival eller ett annat konstnärligt eller ideellt evenemang som huvudsakligen riktar sig till barn och unga, eller
6. endast utgör ett återgivande av en offentlig opera-, teater- eller musikföreställning eller ett sportevenemang.

Bedömningsgrunder och åldersgränser

5 § Framställningen i en film får inte godkännas för visning för barn under sju år, under elva år eller under femton år om den kan vara till skada för välbefinnandet för barn i den aktuella åldersgruppen.

Statens medieråd beslutar om åldersgränser.

6 § Vid en allmän sammankomst eller en offentlig tillställning där visning av en framställning i en film förekommer får tillträde inte medges någon som inte har uppnått den lägsta ålder som myndigheten bestämt enligt 5 §, om inte något annat följer av andra stycket.

Barn som inte fyllt sju år och som är i sällskap med en person som fyllt arton år får medges tillträde till visning av en framställning som är tillåten för barn från sju år. Barn som fyllt sju men inte elva år och som är i sällskap med en person som fyllt arton år får ges tillträde till visning av en framställning som är tillåten för barn från elva år.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om anslag om åldersgränser.

7 § Utan hinder av 3 och 6 §§ får den som fyllt femton år ta med sig barn som inte har fyllt ett år till en visning som särskilt anpassats för föräldrar som har med sig spädbarn.

Återlämnande

8 § En framställning i en film som har lämnats in till Statens medieråd för beslut om åldersgräns ska återlämnas till den sökande i anslutning till att beslutet meddelas. Om framställningen har lämnats in elektroniskt, ska myndigheten i stället radera framställningen.

Tillståndskort

9 § När en framställning som har granskats av Statens medieråd visas vid en allmän sammankomst eller en offentlig tillställning, ska ett tillståndskort som utfärdats av myndigheten vara tillgängligt. Kravet på tillståndskort gäller endast en framställning som godkänts för visning för barn under femton år.

Avgifter

10 § Avgift för fastställande av åldersgräns enligt denna lag ska tas ut med

1. grundavgift 200 kronor,
2. tidsavgift 17 kronor per spelminut vid normal visningshastighet, dock minst 200 kronor, och
3. avgift för varje tillståndskort utöver det första med 975 kronor.

Tidsavgift tas inte ut om en framställning i en film till väsentlig del är dokumentär.

Om en framställning i en film har en speltid under trettio minuter vid normal visningshastighet, tas en avgift ut för varje tillståndskort utöver det första med 450 kronor eller, om speltiden understiger fem minuter, med 70 kronor.

Om en framställning i en film endast ska visas vid en filmfestival eller ett annat konstnärligt eller ideellt evenemang, får Statens medieråd bevilja befrielse från avgift.

Ansvars- och överklagandebestämmelser

11 § Till böter eller fängelse i högst sex månader döms den som uppsåtligt eller av oaktsamhet

1. vid en allmän sammankomst eller en offentlig tillställning visar en framställning i en film som inte har prövats enligt denna lag för ett barn som inte fyllt femton år, eller

2. bryter mot 6 § om åldersgränser för tillträde till visning.

12 § Statens medieråds beslut om åldersgränser och avgifter får överklagas hos kammarrätten. I övrigt får myndighetens beslut enligt denna lag inte överklagas.

13 § Vid prövning av mål enligt denna lag består kammarrätten av tre lagfarna ledamöter och två särskilda ledamöter. Av de särskilda ledamöterna ska en ha särskilda kunskaper om film och en i beteendevetenskap. Även om en av de särskilda ledamöterna är frånvarande, får målet avgöras om tre av kammarrättens övriga ledamöter är ense om slutet.

Kammarrätten är domför utan de särskilda ledamöterna i sådana fall som anges i 12 § andra stycket 1–3 lagen (1971:289) om allmänna förvaltningsdomstolar.

14 § Regeringen förordnar för högst fem år i sänder minst sex och högst tio personer att efter kallelse inträda som särskilda ledamöter i kammarrätten vid handläggning av mål enligt denna lag. Av dessa personer ska hälften ha särskilda kunskaper om film och hälften ha särskilda kunskaper i beteendevetenskapliga ämnen. Avgår en sådan person under den tid som han eller hon har blivit utsedd för, förordnar regeringen en annan person i hans eller hennes ställe.

De särskilda ledamöterna ska vara svenska medborgare. De får inte vara underåriga, i konkurs eller ha förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2011, då lagen (1990:886) om granskning och kontroll av filmer och videogram ska upphöra att gälla.

2 Förslag till lag om ändring i brottsbalken

Härigenom föreskrivs i fråga om brottsbalken
dels att 16 kap. 19 §¹ ska upphöra att gälla,
dels att 16 kap. 10 c och 10 d §§ ska ha följande lydelse.

*Lydelse enligt bet. 2009/10:KU34 Föreslagen lydelse
 och rskr. 2009/10:274*

16 kap.

10 c §

Den som i bild skildrar sexuellt våld eller tvång med uppsåt att bilden eller bilderna sprids eller som sprider en sådan skildring, döms, om inte gärningen med hänsyn till omständigheterna är försvarlig, för *olaga våldsskildring* till böter eller fängelse i högst två år. Detsamma gäller den som i rörliga bilder närgånget eller utdraget skildrar grovt våld mot människor eller djur med uppsåt att bilderna sprids eller som sprider en sådan skildring.

Sprider någon av oaktsamhet en skildring som avses i första stycket och sker spridningen i yrkesmässig verksamhet eller *eljest* i förvärvssyfte, döms *såsom i första stycket* sägs.

Första och andra styckena gäller inte filmer eller videogram som Statens biografbyrå har godkänt för visning. De gäller inte heller en teknisk upptagning med rörliga bilder med samma innehåll som en film eller ett videogram som har godkänts av biografbyrån. Vidare gäller första och andra styckena inte offentliga förevisningar av filmer eller videogram.

Har en teknisk upptagning med rörliga bilder försetts med ett intyg om att en film eller ett videogram med samma innehåll har godkänts av Statens biografbyrå, skall inte dömas till ansvar enligt första eller andra stycket för spridning av upptagningen. Detta gäller dock inte om intyget var oriktigt och den som har spritt upptagningen har insett eller bort inse detta.

Sprider någon av oaktsamhet en skildring som avses i första stycket och sker spridningen i yrkesmässig verksamhet eller *annars* i förvärvssyfte, döms *till ansvar enligt första stycket.*

¹ Senaste lydelse av 16 kap. 19 § 2004:1072.

10 d §

Den som uppsåtligt eller av grov oaktsamhet i yrkesmässig verksamhet eller annars i förvärvssyfte till den som är under femton år lämnar ut en film, ett videogram eller en annan teknisk upptagning med rörliga bilder som innefattar ingående skildringar av verklighetstrogen karaktär som återger våld eller hot om våld mot människor eller djur döms för otillåten utlämning av teknisk upptagning till böter eller fängelse i högst sex månader.

Första stycket gäller inte filmer eller videogram som *Statens biografbyrå* har godkänt för visning för någon åldersgrupp av barn under femton år. *Det gäller inte heller en teknisk upptagning med rörliga bilder med samma innehåll som en film eller ett videogram som har godkänts av biografbyrån. Vidare gäller första stycket inte offentliga förevisningar av filmer eller videogram.*

Har en teknisk upptagning med rörliga bilder försetts med ett intyg om att en *film eller ett videogram* med samma innehåll har godkänts av *Statens biografbyrå* för visning för någon åldersgrupp av barn under femton år, *skall inte dömas till ansvar enligt första stycket. Vad som har sagts nu* gäller dock inte om intyget var oriktigt och den som har lämnat ut upptagningen har insett eller *bort inse detta.*

Första stycket gäller inte filmer, videogram eller *andra tekniska upptagningar med rörliga bilder med samma innehåll som en framställning som Statens medieråd* har godkänt för visning för någon åldersgrupp av barn under femton år. Första stycket *gäller inte heller offentliga förevisningar av rörliga bilder i filmer eller videogram eller i en uppspelning ur en databas.*

Har en teknisk upptagning med rörliga bilder försetts med ett intyg om att en *framställning* med samma innehåll har godkänts av *Statens medieråd* för visning för någon åldersgrupp av barn under femton år, *ska ansvar enligt första stycket inte dömas ut. Detta* gäller dock inte om intyget var oriktigt och den som har lämnat ut upptagningen har insett eller *borde ha insett det.*

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2011.

2. För filmer eller videogram som *Statens biografbyrå* har godkänt för visning före ikraftträdandet gäller 16 kap. 10 c § i sin äldre lydelse. Detsamma gäller tekniska upptagningar med rörliga bilder med samma innehåll som en film eller ett videogram som har godkänts av *Statens biografbyrå*.

3. De nya bestämmelserna i 16 kap. 10 d § andra och tredje styckena om filmer, videogram och andra tekniska upptagningar med rörliga bilder med samma innehåll som en framställning som *Statens medieråd* har godkänt för visning för någon åldersgrupp av barn under femton år gäller också för filmer och videogram som före ikraftträdandet godkänts av *Statens biografbyrå* för visning för någon åldersgrupp av barn under femton år. Detsamma gäller tekniska upptagningar med rörliga bilder med samma innehåll som en film eller ett videogram som har godkänts av *Statens biografbyrå*.

3 Förslag till lag om ändring i lagen (1971:289) om allmänna förvaltningsdomstolar

Härigenom föreskrivs att 11 och 12 §§ lagen (1971:289) om allmänna förvaltningsdomstolar¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

En kammarrätt får vara indelad i avdelningar. Regeringen får bestämma att en avdelning *skall* vara förlagd till någon annan ort än den där domstolen har sitt säte. Chef för en avdelning är presidenten eller en lagman.

Om särskild sammansättning av kammarrätt vid behandling av vissa mål finns bestämmelser i fastighetstaxeringslagen (1979:1152), lagen (1990:886) om granskning och kontroll av filmer och videogram och lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation. Bestämmelser om särskild sammansättning vid behandling av mål enligt 10 kap. kommunallagen (1991:900) och 22 kap. kyrkolagen (1992:300) finns i 13 a §.

Kammarrätt är domför med tre lagfarna ledamöter. Fler än fyra lagfarna ledamöter får ej sitta i rätten.

När det är särskilt föreskrivet att nämndemän *skall* ingå i rätten, är kammarrätt domför med tre lagfarna ledamöter och två nämndemän. Fler än fyra lagfarna ledamöter och tre nämndemän får i sådant fall *ej* sitta i rätten. *Kammarrätt* är dock domför utan nämndemän

1. vid prövning av överklagande

Föreslagen lydelse

11 §²

En kammarrätt får vara indelad i avdelningar. Regeringen får bestämma att en avdelning *ska* vara förlagd till någon annan ort än den där domstolen har sitt säte. Chef för en avdelning är presidenten eller en lagman.

Bestämmelser om särskild sammansättning av kammarrätt vid behandling av vissa mål finns i fastighetstaxeringslagen (1979:1152), lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation och lagen (2010:XX) om åldersgränser för film som ska visas offentligt. Bestämmelser om särskild sammansättning vid behandling av mål enligt 10 kap. kommunallagen (1991:900) och 22 kap. kyrkolagen (1992:300) finns i 13 a §.

12 §³

En kammarrätt är domför med tre lagfarna ledamöter. Fler än fyra lagfarna ledamöter får inte sitta i rätten.

När det är särskilt föreskrivet att nämndemän *ska* ingå i rätten, är *en* kammarrätt domför med tre lagfarna ledamöter och två nämndemän. Fler än fyra lagfarna ledamöter och tre nämndemän får i sådant fall *inte* sitta i rätten. *En* kammarrätt är dock domför utan nämndemän

1. vid prövning av överklagande

¹ Lagen omtryckt 1981:1323.

² Senaste lydelse 2007:880.

³ Senaste lydelse 2007:880.

av beslut som *ej* innebär att målet avgöres,

2. vid förordnande *rörande* saken i avvaktan på målets avgörande *samt* vid annan åtgärd som avser endast måls beredande,

3. vid beslut varigenom domstolen skiljer sig från målet utan att detta prövats i sak.

Handlägges mål som avses i andra stycket gemensamt med annat mål, får nämndemän *deltaga* vid handläggningen även av det senare målet.

Om domförhet vid behandling av vissa mål finns bestämmelser i fastighetstaxeringslagen (1979:1152), lagen (1990:886) om granskning och kontroll av filmer och videogram och lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation. Bestämmelser om domförhet vid behandling av kommunalbesvärsmål finns i 13 a §.

Vid behandling av frågor om prövningstillstånd är kammarrätten domför med två ledamöter, om de är ense om slutet. Detsamma gäller vid behandling av andra frågor i mål där prövningstillstånd krävs för prövning av överklagande, om frågorna behandlas före eller i samband med frågan om prövningstillstånd. Vid behandling av en fråga om avvissning av ett överklagande på grund av att det har kommit in för sent är kammarrätten domför med två ledamöter, om de är ense om slutet.

Vid beslut om avskrivning av mål efter återkallelse är kammarrätten domför med en lagfaren domare.

Åtgärder som avser endast beredandet av ett mål får utföras av en lagfaren ledamot i kammarrätten eller, om de inte är av sådant slag att de bör förbehållas lagfarna ledamöter, av en annan tjänsteman i kammarrätten som har tillräcklig kunskap och erfarenhet. *Närmare bestämmelser om detta meddelas av regeringen.*

av beslut som *inte* innebär att målet avgörs,

2. vid förordnande *om* saken i avvaktan på målets avgörande *och* vid annan åtgärd som avser endast måls beredande, eller

3. vid beslut varigenom domstolen skiljer sig från målet utan att detta prövats i sak.

Handläggs ett mål som avses i andra stycket gemensamt med *ett* annat mål, får nämndemän *delta* vid handläggningen även av det senare målet.

Bestämmelser om domförhet vid behandling av vissa mål finns i fastighetstaxeringslagen (1979:1152), lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation och lagen (2010:XX) om åldersgränser för film som ska visas offentligt. Bestämmelser om domförhet vid behandling av kommunalbesvärsmål finns i 13 a §.

Åtgärder som avser endast beredandet av ett mål får utföras av en lagfaren ledamot i kammarrätten eller, om de inte är av sådant slag att de bör förbehållas lagfarna ledamöter, av en annan tjänsteman i kammarrätten som har tillräcklig kunskap och erfarenhet. *Regeringen meddelar närmare föreskrifter om detta.*

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2011.

4 Förslag till lag om ändring i lagen (1993:1392) om pliktexemplar av dokument

Härigenom föreskrivs att 12, 20, 28 och 31 §§ lagen (1993:1392) om pliktexemplar av dokument ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Av film som har gjorts tillgänglig för allmänheten här i landet *skall* ett pliktexemplar lämnas.

Av videogram som har gjorts tillgängligt för allmänheten här i landet i minst fem exemplar *skall* ett pliktexemplar lämnas.

Av film eller videogram som har granskats av Statens biografbyrå och därvid inte godkänts för visning skall ett pliktexemplar lämnas.

Föreskrifterna i denna paragraf gäller inte om annat följer av 13 § eller av vad som föreskrivs om kombinerat material i 16 och 17 §§.

Föreslagen lydelse

12 §

Av film som har gjorts tillgänglig för allmänheten här i landet *ska* ett pliktexemplar lämnas.

Av videogram som har gjorts tillgängligt för allmänheten här i landet i minst fem exemplar *ska* ett pliktexemplar lämnas.

20 §¹

Pliktexemplar av filmer eller dokument för elektronisk återgivning *skall* lämnas av den som har låtit göra filmerna eller dokumenten tillgängliga för allmänheten här i landet.

När det gäller filmer eller videogram som har granskats av Statens biografbyrå och därvid inte godkänts för visning skall pliktexemplar dock lämnas av den som har begärt granskningen hos byrån.

Pliktexemplar av filmer eller dokument för elektronisk återgivning *ska* lämnas av den som har låtit göra filmerna eller dokumenten tillgängliga för allmänheten här i landet.

28 §

Pliktexemplar *skall* lämnas av

1. annan skrift som avses i 1 kap. 5 § tryckfrihetsförordningen än tryckt dagstidning, inom en månad efter utgången av det kalenderkvartal under vilket skriften *utgavs*,

2. videogram, så snart som videogrammet har gjorts tillgängligt för

Pliktexemplar *ska* lämnas av

1. annan skrift som avses i 1 kap. 5 § tryckfrihetsförordningen än tryckt dagstidning, inom en månad efter utgången av det kalenderkvartal under vilket skriften *gavs ut*,

¹ Senaste lydelse 1995:1375.

allmänheten här i landet, och

3. skrift i mikroform, film eller annat dokument för elektronisk återgivning än videogram, inom en månad från den dag då dokumentet först gjordes tillgängligt för allmänheten här i landet.

Av film eller videogram som har granskats av Statens biografbyrå och därvid inte godkänts för visning skall dock pliktexemplar lämnas inom en månad från den dag då beslut i granskningsärendet vunnit laga kraft.

31 §²

Kungl. biblioteket ska med hjälp av automatisk databehandling föra ett särskilt register över pliktexemplar av videogram som har lämnats till biblioteket. I registret ska ett nummer för varje videogram antecknas. *Statens biografbyrå får ha terminalåtkomst till detta register.*

Kungl. biblioteket ska med hjälp av automatisk databehandling föra ett särskilt register över pliktexemplar av videogram som har lämnats till biblioteket. I registret ska ett nummer för varje videogram antecknas.

Kungl. biblioteket ska underrätta den som har lämnat pliktexemplar av videogram om de nummer som videogrammen har fått i registret.

Den som är skyldig att lämna pliktexemplar av videogram till Kungl. biblioteket ska föra en förteckning över videogram som omfattas av plikten och i förteckningen ange de registernummer som de lämnade pliktexemplaren har fått.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2011.

² Senaste lydelse 2008:1419.

5 Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Härigenom föreskrivs att 30 kap. 19 § samt rubriken närmast före 30 kap. 19 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Film eller videogram

Åldersgräns för film

30 kap.

19 §

Sekretess gäller i ärende *om granskning av film eller videogram* för uppgift *ur filmen eller videogrammet*. Sekretessen upphör att gälla när beslut i saken har vunnit laga kraft.

Sekretess gäller i ärende *enligt lagen (2010:XX) om åldersgränser för film som ska visas offentligt* för uppgift *i framställningen i en film*. Sekretessen upphör att gälla när beslut i saken har vunnit laga kraft.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2011.
  2. Äldre föreskrifter gäller fortfarande för ärenden som kommit in till myndigheten före ikraftträdandet.